הלכה · משנה תורה · מפרשים · ציוני מהר״ן · ספר הפלאה

ציוני מהר"ן על משנה תורה, הלכות נדרים

רבי נחום אש

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

ציוני מהר"ן על משנה תורה, הלכות נדרים

רבי נחום אש

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/ציוני-מהרן-על-משנה-תורה-הלכות-נדרים/
הקובץ נוצר ב־20 בנובמבר 2026 מגרסה v39-202611200317 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 4
הלכה יז 4
פרק ב 4
הלכה יד 4
פרק ד 4
הלכה ז 4
פרק יא 5
הלכה ג 5
הלכה ח 5
פרק יב 5
הלכה יט 5
פרק יג 6
הלכה ז 6
הלכה ט 6

פרק א

הלכה יז

וכשם שאוסר עצמו בכנויין כך אם הקדיש בכנויין הרי זה הקדש. וכתב הכ"מ הכי משמע שם בגמ' וכ"כ הלח"מ. אבל אין צורך להוציא זה ממשמעות שדברי רבינו מפורשין להדיא בירושלמי דנדרים פ"ק ה"ב במשנה דקונם קונח כו' עד כדון עצמו מהו שיקדיש לשמים בלשון קונם נשמעיניה מן הדא א"ל השאילני קרדומך כו' הדא אמרה שאדם מקדיש לשמים בלשון קונם וע"ש בש"ק ובמרה"פ:

פרק ב

הלכה יד

ההפקר אע"פ שאינו נדר הרי הוא כמו נדר שאסור לחזור לו בו. הכ"מ לא הראה מקורו ובמ"ע הראה מקום לכ"ז בס"פ אין בין המודר אבל לא נמצא שם רק מה שסיים רבינו ואפילו זה שהפקיר כו' אבל מש"כ דהוא כנדר ואסור לחזור בו לא נמצא שם ועי' בב"י או"ח ס"ס תל"ד שכתב דמוכח כן בפ"ק דנדרים אבל לא ציין מקומו אולם בפרישה בחו"מ רס"י רע"ג הראה מקורו בנדרים ד"ז דאיבעיא שם אם יש יד לצדקה ואת"ל יש יד יש יד להפקר אי הוי כצדקה א"ד צדקה לעניים והפקר הוא בין לעניים ובין לעשירים ולא איפשיטא ומש"ה כתב רבינו נמי האי לישנא הרי הוא כנדר ואינו נדר ע"ש ועי' בקצוה"ח שם מה שהשיג ע"ד רבינו וסיים בצ"ע ולדברי הפרישה אין מקום לקושייתו ע"ש ועי' בב"ב דף קמ"ח ע"ב וברשב"ם שם:

פרק ד

הלכה ז

וכשם שנשאלים וכו' בין קדשי מזבח ואין נשאלין על התמורה. וכ' הכ"מ ומ"ש בין קדשי מזבח וכן מ"ש ואין נשאלין על התמורה נראה שהוא נלמד וכו'. אבל באמת דברי רבינו יש להם מקור ערוך בנדרים דף ע"ח ע"א ובב"ב דף ק"ד ע"ב דאיתא שם נאמר כאן זה הדבר ונאמר להלן זה הדבר בשחוטי חוץ מה בשחוטי חוץ אהרן ובניו וכל ישראל אף פרשת נדרים אהרן ובניו וכל ישראל ומה כאן ראשי המטות אף להלן ראשי המטות וכו' ראשי המטות בשחוטי חוץ למאי הלכתא א"ר ששת לומר שיש שאלה בהקדש ע"ש בר"ן וברשב"ם ומבואר דבקדשי מזבח מועיל שאלה וכן מ"ש ואין נשאלין על התמורה

עי' במל"מ שהוא מפורש בירושלמי דנזיר וכן מפורש ג"כ בירושלמי דדמאי פ"ז הל"ו לפי גירסת המרה"פ שם ע"ש:

פרק יא

הלכה ג

ואע"פ שלא הביאו ב' שערות. עי' במל"מ ולא ראה בסמ"ג לאוין רמ"ב שהביא שיטת בה"ג שהוא כדעת רבינו וקושית המל"מ הקשה הסמ"ג שם ע"ש ועי' בטוי"ד סי' רל"ג ובדו"פ וב"ח וש"ך שם:

הלכה ח

היתה מחייבי לאווין ואצ"ל מחייבי עשה והפר נדריה הרי אלו מופרין. הכ"מ לא הראה מקור דברי רבינו ועי' בלח"מ ובמל"מ מש"כ בזה אבל דברי רבינו נובעין מהספרי פ' מטות פיסקא קנ"ד ונדר אלמנה וגרושה כו' או אפי' נתארמלה או נתגרשה וניסת קורא אני עליה ונדר אלמנה וגרושה באלמנה לכ"ג גרושה וחלוצה לכהן הדיוט ת"ל ואם בית אישה נדרה מ"מ. וגי' הגר"א שם ואם בית אישה נדרה אין לי אלא לישראל אלמנה לכ"ג כו' מניין ת"ל ואם בית אישה מ"מ ודברי רבינו מבוארין:

פרק יב

הלכה יט

נדרה ועברה על נדרה קודם שיפר לה אביה או בעלה וכו'. הכ"מ לא הראה מוצאו והוא משנה בנזיר דף כ"ג ע"א האשה שנדרה בנזיר והיתה שותה ביין ומטמאה למתים הרי זו סופגת את הארבעים ושם בדף כ"א ע"ב בעי הגמ' למיפשט הבעיא דבעל מיעקר עקר או מיגז גייז ממשנה זו דה"ד אילימא דלא הפר לה בעל צריכה למימר אלא פשיטא דהיפר לה בעל ע"ש ומבואר דינו של רבינו. ועי' בשו"ת בית יעקב סי' ק"י שנדחק למצוא מקור לדברי רבינו הללו ולמד מזה ג"כ לנזיר שעבר על נזירותו דחייב מלקות אף אם שאל אח"כ ותמה על המהרש"א בגיטין דל"ג וגם תמה ע"ד רבינו מש"ס דשבועות דכ"ח דפ' רבינו בעצמו בפ"ו מה' שבועות הי"ח וכ"ז גרם לו לפי שלא ידע מקור דינו של רבינו ובאמת כל בנינו ליתא דשם בנזיר הוכיח הגמ' מזה דבעל מיגז גייז וא"כ בהתרת חכם דמיעקר עקר שפיר נפטר מהמלקות ואין מקום לכל דבריו, ומצאתי בשו"ת חכ"צ סי' כ"ז באמצע דבריו שהשיג על הב"י בקוצר אמרים ע"ש:

פרק יג

הלכה ז

המפר נדרי אשתו וכו'. עי' בהשגות ובכ"מ ולח"מ. ונראה שרבינו הוציא דבריו מהספרי פ' מטות פיסקא קנ"ג (והובא גם ברש"י שם פסוק ו') ואם הניא אביה אותה איני יודע הנאה זו מאי היא כשהוא אומר ואם ביום שמוע אשה יניא אותה והפר הוי אומר הנאה זו הפרה לימד בבעל שהנאה זו הפרה באב מנין כו' ת"ל אלה החוקים אשר צוה ה' את משה בין איש לאשתו בין אב לבתו מקיש את האב לבעל כו' ומפרש רבינו דהנאה היינו לשון ביטול שמבטלה ומונע אותה מרצונה בע"כ וכן פירש"י שם דהנאה הוא לשון מניעה והסרה ולפ"ז הם שתי לשונות שתפסה תורה הפרה והנאה שהנאה הוא הביטול בהכרח והפרה הוא שאומר לה מופר לך וקאמר הספרי דבבעל שכתוב ב' הלשונות ידעינן שהנאה זו הפרה ר"ל ששניהם מועילים אבל באב שכתוב רק הנאה י"ל שהפרה אינו מועיל ויליף לה ממ"ש בין איש לאשתו בין אב לבתו ששניהם דינם שוה וע"ש בהתוה"מ:

הלכה ט

עשה שליח להפר לה או לקיים לה אינו כלום כו' וכן האב בעצמו ולא בשלוחו. וכתב הכ"מ פלוגתא דר' יאשיה ור' יונתן בפ' נערה מאורסה ופסק שם הרא"ש כר' יאשיה דמחמיר כו' ומבעל נשמע לאב דהוא עצמו מפר ולא שלוחו ע"כ. ועי' בלח"מ מה שהקשה ע"ז ומש"כ ליישב. אבל באמת אין צורך לכ"ז ודברי רבינו מבוארין לגבי אב בספרי פ' מטות פיסקא קנ"ג כי הניא אביה אותה כו' אמר לאפוטרופוס כל נדרים שתהא בתי נודרת מכאן ועד שאבוא ממקום פלוני הפר לה והפר לה שומע אני יהיה מופר ת"ל ואם הניא אביה אם הפר אביה מופר ואם לאו אינו מופר דברי ר' יאשיה ר' יונתן אומר מצינו בכל מקום ששלוחו של אדם כמותו ע"כ: